The Oldest and Most Popular Slovene Newspaper in United States of America

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage.

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH

(Official Organ of four Slovene Organizations)

Najstarejši in najbolj priljubljen slovenski list v Združenih Državah Ameriških.

ŠTEV. (No.) 112 — CHICAGO, ILL., TOREK, 12. JUNIJA — TUESDAY, JUNE 12, 1934 — LETNIK (VOL.) XLIII

Glasovanje glede stavke - Mala antanta prizna sovjete

V ČETRTEK SE BO VRŠILO KONČNO GLASOVANJE DELAVSKIH ZASTOPNIKOV GLEDE STAVKE V JEKLARSKI INDUSTRIJI. — DELAVSTVO ZAVRGLO MIROVNI NAČRT, STAVLJEN OD INDUSTRIJALCEV, IN ZAHTEVA BREZPOGOJNO PRIZNANJE UNIJE.

Washington, D. C. — Situacija v sporu med delavstvom in delodajalci v jeklarski industriji stoji točasno na mrtvi točki in se ne bo moglo ničesar definitivnega ukreniti do četrtka. Za ta dan je sklicana konvencija delegatov posameznih delavskih unij, ki bo odločila, ali naj se sprejme predlog za mir, katerega so stavili industrijski magnati administratorju Johnsonu in katerega je ta nato predložil delavstvu, ali pa se ponovno glasuje za stavko.

Omenjeni mirovni predlog govori, da se postavi odbor treh mož, katere imenuje predsednik Roosevelt in ki ne smejo imeti nikakih interesov v industriji, vendar pa s tem pogojem, da bo eden od njih naklonjen delavstvu, drugi industrijalcem, tretji pa splošnim javnim interesom. Temu odboru se da moč, da zaslišuje pritožbe delavstva proti delodajalcem, kateri se ne ravnajo po določilih NRA kodeksa. Odbor ima tudi nadzorovati volitve med delavstvom za zastopnike, kateri bi se pogajali z delodajalci.

Johnson je bil trdno prepričan, da je ta predlog velikanska pridobitev za delavstvo in da bodo unijski zastopniki brez pomišljanja zgrabili zanj. V strahovito jezo ga je zato spravila vest, da so delavski zastopniki ta načrt enostavno odklonili, češ, da za nje ni sprejemljiv, in da ni drugega kakor zanka, v katero hočejo industrijski magnati ujeti delavstvo in ki jim jo zdaj še Johnson pomaga nastavljati. Delavstvo se ne bo zadovoljilo z ničemer drugim, kakor edino s tem, da delodajalci brez vsakih pogojev ali posebnih odborov priznajo unijo. Vendar, ker je to vprašanje preveč važno, da bi ga mogli zastopniki sami odločiti, bodo prepustili, da o tem delavstvo govori. V to svrho se bo vršilo glasovanje med unijami v ponedeljek, torek in sredo, na kar se bodo delegati zbrali v četrtek v Pittsburghu, kjer bo padla končna odločitev.

Delavski voditelji so koncem preteklega tedna hoteli obiskati preds. Roosevelta, toda ta jih ni hotel sprejeti, očividno iz vzroka, ker jim hoče prepustiti, naj sami izbojujejo svoj boj proti delodajalcem.

—o—

ROOSEVELT ŠE VEDNO PRILJUBLJEN

New York, N. Y. — Po poročilu revije Literary Digest glede izida "slamnatega glasovanja" o priljubljenosti Rooseveltovega programa, se razvidi, da uživa Roosevelt s svojim programom še vedno popularnost prebivalstva. Do konca zadnjega tedna je prišlo skupno 626,000 glasovnic, od katerih se je za Roosevelta priglasilo 371,000. Do zdaj so prispele glasovnice iz 25 držav in v vsaki izmed držav nosi Roosevelt večino.

TERORIZEM V AVSTRIJI

Dollfussova vlada vznemirjena nad bombnimi napadi.

—o—

Dunaj, Avstrija. — Dollfussove odredbe, po katerih se ima vsak čin nasilja kaznovati s smrtjo, očividno ne zaležejo dosti. Na vseh krajih države namreč pokajo bombe in očividno je, da obstoji zarota, ki ima namen, napraviti stanje za vlado tako nevzdržno, da bo morala ta končno odstopiti. — Vznemirjena vlada skuša zdaj organizirati širom države skupine civilistov, ki imajo podpirati oblastne organe pri zasledovanju teroristov.

—o—

MRS. KREMESEC UMRLA

V petek pozno popoldne je zapel v zvoniku cerkve sv. Štefana zvon tužno vest, da je Mrs. Mary Kremesec preminula isto popoldne ob 3. uri, dne 8. junija. Vse, ki so jo poznali, je ta vest pretresla, saj smo vsi upali, da se kmalu vrne iz bolnice — toda usoda življenja in božja Previdnost sta odločila drugače. Pokojnica je bila rodom iz vasi Sveržaki pri Metliki, kjer se je tudi rodila 31. marca 1870. V Ameriko je prišla pred 44. leti in je stanovala s soprogom par let v Jolietu, nakar sta se l. 1893 preselila v Chicago, kjer sta potem živela ves čas. Pokojnica je bila blaga in aktivna slovenska žena, za kar ji bodi ohranjen blag spomin. Zapušča potrtega soproga, Mr. Martina Kremesece, dva sina, Johna in Louisa, in tri hčere, Mary, Annie in Molly. Pogreb se vrši v torek dopoldne, dne 12. junija, ob 10. uri iz hiše žalosti na 1941 West 22nd Place, v cerkev sv. Štefana in od tam na Resurrection pokopališče. Vsem potrtim sorodnikom naše globoko sožalje! Pokojnici pa blag spomin in naj počiva v miru!

—o—

NEPOBOLJŠLJIV TAT

Chicago, Ill. — 23 letni Mike Marianovich, 3555 So. Wells st., kaže izredno nadarjenost pri tatvinah avtomobilov. Pretekli teden ga je policija zasačila, ko je vozil neki ukradeni avto, za kar je bil zaprt. Njegova mati pa je s pomočjo neke sosede zbrala skupaj potrebni denar za bond $1,500, na kar je bil fant izpuščen. Za to uslugo je Mike ponudil obema ženskama, da ju bo peljal v svojem avtomobilu domov. Na križišču 35. in Halsted ceste pa je neki P. E. Gregory, ki je slučajno stal tamkaj, videl, da vozi Mike njegov avto, ki mu je bil pred par meseci ukraden. Poklical je bližnjega policista in pričela sta zasledovati bežeči avto. Predno sta ga ujela, je Mike zbežal, toda prijavil se je pozneje, da reši obe ženski, ki ju je policija aretirala. Pri tem je izjavil, da je imel vedno dva ukradena avtomobila v svoji zalogi.

ITALIJA NE BO PLAČALA

Sledila bo zgledu Anglije glede obroka vojnega posojila.

—o—

Rim, Italija. — S pozornostjo je opazovala Italija, kak vtis bo napravilo v Ameriki, ko je Anglija naznanila, da ne bo 15. junija ničesar plačala na svoj obrok vojnih posojil, in očividno je moral biti ta vtis povoljen, kajti v nedeljo se je neki vladni govornik izrazil, da bo tekom par dni izdal Mussolini izjavo, da tudi Italija ne bo ničesar plačala. Govornik je pri tem omenil, da niti Francija, ki je bolj bogata kot Italija, ni že dolgo nič plačala.

—o—

PODJETJU ODVZET PLAVI OREL

Milwaukee, Wis. — Tukajšnje podjetje Milwaukee Electric Railway and Light Co. je dobilo od administratorja Johnsona ukaz, da odda svojega plavega orla, in mu je obenem prepovedano, imeti ta lepak razobešen v svojih prostorih. Ta odredba je sledila, ko je družba odslovila osem delavcev zaradi njih unijskih aktivnosti, s čimer je kršila zakon za obnovo. Podjetju se je dal čas do 29. maja, da odpuščene sprejme nazaj na delo, a se družba ni uklonila in trdi, da so bili omenjeni odpuščeni samo zaradi svoje nezmožnosti in podobnega.

—o—

SVET V NEVARNOSTI PRED DOLGOČASJEM

New York, N. Y. — Dolgočasje grozi ameriškemu prebivalstvu in to bo tvorilo še večjo nevarnost kakor revščina. Tako mnenje izraža neki znanstvenik in obenem priporoča, naj bi si vsakdo omislil kako priljubljeno opravilo, s katerim bi se bavil v svojem prostem času. Mašinska doba nudi prebivalstvu prostega časa že zdaj dosti več kakor pred nekaj leti in v prihodnjih letih se bo ta še podaljšal. Ako ne bo ljudstvo znalo tega prostega časa prav izrabiti, bo zapadlo v žrtev dolgočasju. Da to prepreči, je omenjeni znanstvenik, J. S. Stanley, ustanovil posebno organizacijo pod imenom "Liga prostega časa," ki bo dajala navodila, kako izrabiti čas.

KAMPANJA PROTI UMAZANIM FILMOM

St. Louis, Mo. — Lastniki tukajšnjih gledališč so obiskali nadškofa J. J. Glennona in ga prosili, naj potom Legije dostojnosti priporoča take filmske predstave, o katerih se lahko reče, da so dostojne. Nadškof pa jim je odvrnil, da se bo to zgodilo le za tista gledališča, ki bodo kazala samo dostojne predstave. O drugih gledališčih, v katerih se bodo izmenoma kazali dostojni in umazani filmi, pa se bo ljudstvo poučilo, naj se jim sploh izogiba.

KRIŽEM SVETA

— **Pariz, Francija.** — Bivši načelnik generalnega štaba odpotuje v kratkem na Poljsko. Namen njegovega potovanja je, da se med Francijo in Poljsko zopet obnovi vojaška zveza, s čimer bi dobila Francija Nemčijo bolj v klešče.

— **Moskva, Rusija.** — Šest mož, ki so zavzemali visoka mesta v sovjetski industriji, je bilo obsojenih na smrt z ustrelitvijo, in sicer vsled tega, ker so zlorabljali svojo službo za korupcijo in graft. 23 drugih je obsojenih v ječo.

— **Berlin, Nemčija.** — Uradniki Woolworth družbe so objavili, da se bodo prodajalne te družbe ponovno odprle. Kakor je bilo poročano, so naziji vprizorili demonstracije proti njim, na kar so bile trgovine prisiljene k zatvoritvi.

— **Marks, Miss.** — Razjarjena množica je zgrabila dva črnca, ki sta priznala, da sta skušala zločinsko napasti neko belo žensko. Črnca je druhal iztrgala iz rok oblastnih organov, ju odvlekla pod neki železniški most in ju tamkaj obesila.

—o—

SREČA V NESREČI

Seattle, Wash. — V gosti megli je pretekli petek neki potniški aeroplan trčil v vrh neke gore v bližini mesta Sellack. Letalo se je poškodovalo do neporabnosti, toda devet oseb, ki se je vozilo z njim, je ostalo pri življenju, dasi so bili štirje od njih ranjeni.

—o—

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

PRIDOBITEV SOVJETOV

Čehoslovaška in Rumunija pristali na priznanje sovjetske vlade. — Priznanje od strani Jugoslavije sledi.

—o—

Moskva, Rusija. — Ruski listi so navdušeni nad najnovejšo pridobitvijo, ki si jo je izvojevala sovjetska diplomacija. Države, ki so bile ostre nasprotnice sovjetskega režima skozi celi čas, odkar ta obstoji, in so se neupogljivo upirale, da bi ga uradno priznale, so mu nepričakovano postale naklonjene. Sovjetski komisar za zunanje zadeve, M. Litvinov, je pretekli teden dosegel priznanje sovjetske vlade od strani držav Male antante. Dočim ste se za to priznanje že pozitivno izrekli Čehoslovaška in Rumunija, se je priznanje od strani Jugoslavije zavleklo za nekaj časa, in sicer za toliko, dokler se zunanji minister Jevtič ne povrne v Belgrad iz Pariza. — Končna odločitev in sporazum glede te zadeve se pričakuje na zborovanju držav Male antante, ki se bo vršilo v Bukarešti od 18. do 20. junija.

Ruski listi pozdravljajo ta korak kot nov člen v verigi dela za svetovni mir, za katerega ustvarja sovjetska država garancije. Sovjetska unija, pravi neki list, je na ta način "največji faktor pri vzdrževanju svetovnega miru".

Iz nemških listov se pa nasprotno razvidi ogorčenje nad to zvezo in se jo splošno obsoja kot novo francosko mahinacijo proti Nemčiji.

—o—

NAZIJI NADZORUJEJO NAJEMNINE

Berlin, Nemčija. — V nekaterih univerzitetnih mestih je izdan od nazijskih oblasti ukaz, da ne sme nobena družina oddajati sob dijakom v najem, ne da bi o tem prej obvestila oblasti. Nazijem gre za to, da dobe dijake na stanovanje v resnici revne družine, dočim so jih do zdaj sprejemale tudi družine, ki niso v potrebi, marveč, so si hotele z njimi dobiti le nekaj več denarja za razkošje.

PRIZOR IZ PASIJONSKE IGRE

V Oberammergau na južnem Bavarskem vprizori prebivalstvo vsakih deset let Pasijonsko igro, in sicer v spomin na leto 1634, ko je kuga razsajala po ondotnih krajih in je tedaj prebivalstvo napravilo to zaobljubo. Gornja slika nam kaže prizor iz letošnje take igre.

Iz Jugoslavije.

BOGATEGA POSESTNIKA POHRAŠKEGA IZ BREZNEGA JE NA POVRATKU S SEJMA OROPAL IN UMORIL NEZNAN ZLOČINEC. — VELIKA NESREČA Z NAJDENO PATRONO. — SMRTNA KOSA IN DRUGE NOVICE IN NESREČE.

Roparski napad ob Sotli

Šmarje pri Jelšah, 17. maja. — Preteklo nedeljo okoli 4. ure zjutraj so našli blizu Žumrove hiše v Prišlinu ob Sotli smrtno poškodovanega Pohraškega Jurija, bogatega posestnika iz Breznega ob Sotli. Na glavi in telesu je imel sedem ran, lobanja in roka ste bili presekani, pod levo pazduho je pa imel še vbod z nožem. — Pohraški se je mudil v soboto na sejmu v Lembergu pri Šmarju pri Jelšah, kjer je prodal več glav živine in je imel pri sebi, ko se je vračal proti domu, okoli 20 tisoč Din. Kake pol ure od doma se je ustavil v nekem vinotoču v Prišlinu, kjer je bila zbrana večja družba. Tam se je zadrževal precej časa. Sopivci so že odhajali, Pohraški je pa še posedel za mizo in je nazadnje tudi zaspal, da ga je gospodar že popolnoči zbudil, češ, da naj gre domov, da bo lokal zaprl, nakar se je Pohraški odpravil proti domu, katerega pa ni več videl. Komaj kakih sto metrov od vinotoča, v neki preseki, je morilec Pohraškega pričakal in ga, kakor sodijo po ranah, napadel s sekiro ter ga pobil na tla. Da se je bila med napadenim in napadalcem ljuta borba, je bilo spoznati po znakih na potu. Zločinec, ker drugače ni mogel do denarja, je svoji žrtvi zadal pod pazduho hud smrtonosen udarec, nakar je prerezal suknjič in pobegnil z denarjem. Ker je bil Pohraški krepke postave, se je še sam zavlekel do nekega drevesa ob poti, kjer so ga našli pasanti še živega in ga prenesli v bližnjo Žumrovo hišo ter poklicali zdravnika z Rogaške Slatine. Vendar je Pohraški vsled izgube krvi in strašnega udarca na glavo, izdihnil predno je prispel zdravnik. — Omenjeni je bil dober gospodar in daleč okoli znan kot živinski trgovec in bil na vseh sejmih znana osebnost. Zapušča več otrok in ena hčer se je poročila prav na nedeljo, ko je bil izvršen nad njim strašen umor. Ko je hčerka izvedela o strašni nesreči, se je onesvestila. Namesto na gostijo, je prišla od oltarja k mrtvaškemu odru.

—o—

Strašna nesreča s patrono

Ljutomer, 11. maja. — Danes dopoldne se je v Radomerju blizu Ljutomera zgodila težka nesreča, ki bo najbrž zahtevala človeško žrtev. Dvajsetletni posestniški sin Janez Dajčar (pri Šrejnerju) je v nedeljo, ko je hodil v Veržej na proslavo sv. Janeza Boska, našel na poti blizu Veržeja v papir zavito neko patrono, katero je nič hudega sluteč vtaknil v žep in nesel domov. Dajčarja je že prej vedno zalezovala nesreča.

Pred par dnevi se je na nogi hudo vrezal da ni mogel hoditi. Tudi danes je radi tega ostal v sobi. Iz dolgega časa je vzel v roke najdeno patrono in začel z žico vrtati. Takrat pa se je patrona razletela in s strašnim pokom eksplodirala. Patrona je bila napolnjena z neko eksplozivno snovjo. Pok je bil tako močen, da so ga slišali v bližnje gorice. Imenovanemu Janezu Dajčarju je pri priči odtrgalo levo roko na zapestju in vzelo obe očesi. Tudi na prsih in na obrazu je ves ranjen. V mlaki krvi je obležal na tleh. Takoj so poklicali ljutomerskega zdravnika g. Porekarja, ki je nesrečnežu nudil prvo pomoč in ga nekoliko obvezal. Domači kaplan g. Munda mu je medtem podelil sv. zakramente, nakar so ga takoj odpeljali v bolnišnico v Ormož. Tudi če bo ostal pri življenju, bo siromak ostal vse življenje popolnoma slep in brez leve roke. Eksplozivna patrona je bila najbrž komu namenjena, ali pa jo je kdo samo odložil.

—o—

Nova tovarna

V Preski pri Medvodah, bodo v kratkem začeli graditi novo tekstilno tovarno. Tovarna bo stala ravno nasproti železniške postaje Medvode, na najbolj rodovitnih zemljiščih, katera lastujejo številni posestniki, zato se je stvar vlekla dolgo časa, predno so se mogli zediniti na odstop oziroma prodajo tega zemljišča.

—o—

Ogenj

V gospodarskem poslopju posestnice Marije Kislihove v Studencih pri Mariboru je nastal požar. Ogenj se je z veliko naglico razširil in v najkrajšem času objel ves prostrani objekt in ga tudi uničil. Gasilci so se trudili, da so obvarovali, da se ni katastrofa še povečala in ni ogenj uničil še drugih poslopij.

—o—

Župnik Henrik Hrašovec

V Vuhredu je nenadno umrl tamošnji župnik Henrik Hrašovec in sicer za srčno kapjo. Mašnik je postal leta 1893 in je služboval v Šoštanju, na Pernica, na Kozjaku in nazadnje v Vuhredu. Na zadnji poti ga je spremljalo sedem duhovnih sobratov in velika množica ljudstva.

—o—

Krava jo je napadla

V ptujsko bolnico so pripeljali 73-letno posestnico Terezijo Planinšek iz Sp. Pleterja, katero je napadla zbesnela krava in jo nevarno poškodovala, da je obležala nezavestna.

—o—

Žrtev električnega toka

V železarni v Vranovini pri Vojniču se je ključavničar Ant. Žugelj po neprevidnosti z roko dotaknil električne žice močne napetosti in bil na mestu mrtev.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrt leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	$6.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.75

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Subscription:

For one year	$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Jadranski:

Narodne inštitucije in slovenska mladina

(Dalje.)

VZGOJA IN ŠOLA

Vzgojne metode se pričnejo v družini; prva šola čednosti je hiša očetova. Vsak otrok je po svoji naravi k hudemu nagnjen, dobre lastnosti mu more šele pravilna vzgoja vcepiti v srce. Predvsem je potrebno, da so stariši sami tudi o vzgoji poučeni in da znajo dobro razločevati pravilno vzgojo od neprave; mnogo mladine je za narod izgubljene ravno vsled tega, ker je bila napačno vzgojena.

Iz kritičnega presojanja naj se pokaže napačnost domače in šolske vzgoje, ki v svoji neurejenosti izgublja svoj pravi smoter: vzgojo volje in srca. Kako nespametno n. pr. ravnajo starši, ki med seboj tekmujejo, kdo bo hčerico bolj božal in mehkužil; toda čez čas postane prva ljubljenka tudi prva oblast v hiši in vse mora molče poslušati nje trmo. Tu je potrebna trdna in močna vzgoja, s kojo se mora pričeti takoj v detinskih letih ter učiti, dokler je čas. Otroke je treba strahovati pametno in previdno; predvsem jim je treba vcepiti strah božji. Otrok brez strahu božjega bo nekoč v strah staršem; nikdar pa strahovati v jezi, sovraštvu ali pa celo v pijanosti. Če je mati določena, da z ljubeznijo pripravlja otroku paradiž, je oče dolžan, da ta paradiž z močno roko straži in varuje; oče je gospodar v družini, mati pa prva vzgojiteljica otrok; toda kolikokrat zlorabljajo starši svoje dolžnosti; zgodilo se je, da je oče brez vsakega povoda pretepel in nabuntal vse svoje otroke, samo radi tega, ker si je v pijanosti napačno tolmačil svojo vrhovno, očetovo oblast. Ali je to tisti paradiž, katerega bi moral oče čuvati in braniti?! Kaj naj čuva tak norec pijani, ki z odurnimi kletvinami in pobesnelo roko strahuje nežno dečad, ki trepeče v cvilenju in joku in si ne more pomagati. Taka hiša je bolj peklu podobna kot pa človeškemu bivališču.

Na še hujše nevihte kot je bila ravnokar opisana, naletimo pri nesrečnih zakonih; koliko lahkomiselnosti, koliko bedarij se dogaja pri takih in enakih zakonih, na škodo mladini, kjer morajo otroci trpeti radi nepoučenosti in površnosti staršev. Kako naj starši vzgajajo svojo deco, ako še sami nimajo vzgoje, in kdaj naj vzgajajo svoje otroke, ko jim ne preostaja časa zaradi večne vojske. Tu se morajo otroci pokoriti za grehe svojih staršev. Nič bolje se ne godi otrokom mešanih zakonov, t. j. pri takih zakonih, kjer je eden izmed zakoncev brezverec. Tu se nahaja otrok že v rani mladosti na razpotju ter ne ve, kam bi se nagnil; rad bi delal dobro, da bi se materi prikupil, a mora slediti hudemu, da se očetu ne zameri. Kako strašna je taka vzgoja, ki se je že preveč razpasla med nami. Kaj naj si mislimo o družinskem očetu, ki je hotel nedavno pretepsti svoje otroke samo vsled tega, ker so šli otroci k sv. obhajilu! Pretepel bi jih tudi bil, da niso otroci dobesedno zbežali od hiše; in to se je zgodilo v slovenski naselbini. Sedaj naj se taki brezverski pošasti nekaj dopove o čednosti, o ljubezni, o narodu!!! Pod takim vzgojnim pritiskom se vzgaja naša mladina in mi čez njo le godrnjamo! . . . Kdor stopi v zakon ima svobodno voljo in toliko pameti, da premišljuje, da je vstop v sveti zakon najvažnejši ter najusodnejši korak v življenju; toda v zakonski jarem se vpregajo tudi ljudje, ki malo ali nič ne premišljujejo o važnosti zakona. Mi katoličani bi se morali ogniti kolikor mogoče takim združbam, iz katerih se predvideva kvarne vzgojne posledice; katoličan naj bi se poročil s katoliško družico, brezverec naj se pa z brezversko oženi.

Starši ukažejo in otrok mora ubogati; ako ne uboga, naj šiba posreduje. To se pravi, da je treba neubogljivega otroka po pameti tudi našeškati. "Vera in šiba večkrat novo mašo poje" — ta pristno domači pregovor ni še nikdar zgrešil svojega pomena. Otrok brez urejene prave vzgoje ne dospe do trdne volje ter stoji v svetu brez trdnih načel, omahujoč pri vsaki zapreki, pristopen brez odpora vplivu in vodstvu kakršnekoli krepke osebnosti.

Razen vzgoje je mladini potrebna tudi umska izobrazba, katero si otrok pridobi v šoli. Tukaj imamo raznovrstne šole, velike in skromne, javne in zasebne. V naš poštev pridejo javne šole; razen teh vzdržujemo mi katoličani še naše župnijske šole, v katere zahaja naša katoliška mladina. Toda mnogi slovenski rojaki gledajo bolj tja, kjer je veliko in razkošno, čeprav imajo katoliško šolo uprav pred nosom, pošiljajo svojo deco v bolj oddaljeno javno šolo; nič ne premišljujejo, da je med katoliško in javno šolo velikanski razloček. Cerkev in katoliška šola nudi otroku s sodelovanjem staršev vsestransko izobrazbo, medtem ko je javna šola, čeprav velika in moderna, vendar za našo mladino neprimerna, ker je to šola brez Boga. Tu ni namen kritizirati umsko izobrazbo, kjer si mladina po teh šolah izobrazuje duha in bogati svojo vedo, ki je potrebna za materielni napredek posameznika in naroda, ampak se hoče le opozoriti na dejstvo, da se v takih šolah brez Boga ne more gojiti tiste idealne izobrazbe, koja se zlasti pri sedanji mladini jako pogreša.

Kjer ni Boga ni čednosti, ne vzvišene dolžnosti; tam zastonj iščemo sinovo hvaležnost. Zato tudi o kakšnih narodnih težnjah tu ne more biti govora.

Amerikanski Slovenci smo izgubili mnogo mladine ravno vsled tega, ker nismo dovolj vplivali na vzgojo volje in srca svojih otrok. Ugleden slovenski duhovnik je o priliki izjavil: "da katoliška mladina tu v Ameriki ni za narod izgubljena, ker se ista bolj zaveda svojih dolžnosti, kot se zavedamo mi, ker je v katoliških načelih bolj podkovana, kakor smo bili mi, ki smo jih prejeli le površno v rojstni domovini."

Resničnost te izjave nam potrjuje naša kat. mladina, ki se zbira in organizira tudi izven šole ter stavi vse svoje moči svojemu narodu na razpolago. Neprijazen veter, ki veje iz protiverskega tabora, bo le še bolj združil in strnil vrste katoliške mladine ter razčistil in razpihal, kar ne spada vanjo.

Moderna mati je vzgojila moderno mladino; kakšna je ta mladina, se lahko vsakdo prepriča iz dnevnih dogodkov, vsled katerih so prenapolnjene poboljševalnice in ječe. Kdo se ne spominja na škandalozni proces milijonarskih sinov, ki z žarko lučjo osvetluje vso pokavrjenost tiste mladine, za katero se brezvestni starši niso brigali in so jo pustili, da je živela že v zgodnji mladosti po svoji mili volji; velika omika izobraženega uma jim je služila le neomejeni samopašnosti neukrotenega srca.

Čudna je taka vzgoja; toliko se je trudilo za razvitek razuma, toliko prispevalo za velikanske in udobne šole, toliko razmetalo za razvedrila in potrate, "a da bi pa izobražali voljo, blažili srce, tisto naše gonilo, ki nam neti življenje in nikdar mirujoč vedno hlepi po nasladi, imetku in moči, a se nikoli ne nasiti — za to srce, čigar strast je močnejša nego sodba razuma — se ponajveč nismo brigali."

Podali smo se v brezobzirni boj za obstanek, ki nas je omamil, da smo pozabljali na glavne dolžnosti; popraviti je mogoče te vzroke samo, če se pripravimo ter izvojujemo še drugi boj, boj srca in duše, o katerem francoski pisatelj Pierre l'Ermite pravi: "Neverjetno so ljudje iz sebičnosti, zavisti, ljubosumnosti zlobni do skrajnosti . . ., kako življenje tirja, da se pripravimo s telesom in dušo na neizogibne boje. Če hočete imeti mir, se pripravite na vojno . . . Če hočete, da vas življenje ne stre, glejte, da boste postali po veri in z delom močnejši od njega. — Potem boste živeli res lastno življenje. — In živeli ga boste, ker ga boste vnaprej premagali." (Dalje prih.)

POLETNI DNEVI V INDIANAPOLISU

Indianapolis, Ind.

Komaj smo se nekoliko oddahnili od prireditve SŽZ., — ne bom opisovala kako je bilo, ker so me že drugi prehiteli. Sem pač prepočasna. Zato bom pa poročala o prireditvi 27. maja, ko se je vršil prvi piknik v tej sezoni in sicer piknik vseh Jugoslovanskih društev. Bil je prav povoljno obiskan. — Dne 23. maja je bila veselica v cerkveni dvorani, katero je priredilo neko društvo, pa ne vem več imena. Čudno, kaj ne? — Dne 2. junija je bila 25 letnica SSPZ Zveze, ki so za ta dan priredili igro 'Stari Gašpar'. Po igri so bili govori in zabava, pri kateri se je vse vrtelo, staro in mlado, ob zvokih John Rudež orkestra. Pod dvorano je pa igrala druga godba. Pa kaj bi vam pripovedovala, saj že veste, kakšna muzika je v spodnjem štuku. Pripomnim naj samo to, da Radežev orkester prav dobro igra in hodijo igrati tudi po drugih prireditvah, kakor na poljske, srbske in na veselice drugih narodnosti. — Dne 3. junija so priredili šolski otroci nad vse ginljivo igro, pri kateri je imel marsikateri solzne oči. Jaz sem drugi dan sosedom opisovala igro, pa so bili vsi ginjeni. Zato, kdor le ni videl igre, jo hočem nekoliko opisati. Igra je predstavljala "Lurško Mater Božjo", ko se je prikazala revni pobožni deklici Bernardki. Dalje je v igri pokazano, kako se je zgodil čudež, ko je neka slepa deklica spregledala, kako je Bernardka nesrečno deklico napotila na božjo pot, kako je z njo molila pred votlino in prosila za zdravje nesrečne deklice. Votlina je bila tako umetno narejejena, da se je zdela kakor naravna. — Prišle so tudi cigankе, da bi ljudi sleparile in prerokovale srečo, kakor se to dostikrat zgodi na božjih potih. Tudi ciganski ples so uprizorile in sploh povzročile veliko smeha. — Ne bom opisovala igralk, ker vseh ne poznam. To pa rečem, da so zares lepo igrale, da boljše bi ne mogle. Tudi male deklice so bile vmes in so jako lepo pele in vmes pletle vence. — Ob tem prizoru sem se spomnila moje rojstne vasice Golobinjek, kjer je najlepša cerkvica v mirnopeški župniji. Cerkev je posvečena sv. Uršuli in svetemu Roku. Tam smo prepevale in pletle vence celi mesec maj, ker smo imeli tam šmarnice celi mesec. Pa to naj bo samo mimogrede omenjeno. Vrnimo se nazaj k igri. — Deklice, ki so igrale, so bile vse obsevane z umetno lučjo, kar je zlasti napravilo lep in ganljiv utis na gledalce. Priznanje za to prireditev gre v prvi vrsti čč. šolskim sestram, ki so vse tako lepo naučile. Tako lepe nabožne igre še nismo imeli priliko videti, zato smo je bili prav veseli.

V nedeljo 17. junija imamo zopet piknik in sicer ga priredi Samostojno društvo. Spet bo luštno. Tam pri tem društvu tudi prav lepo včasih zapojo, zlasti je priljubljena tista:

Le pijmo ga, zavžijmo ga,
Boga ne pozabimo.
Mi ne Boga, ne Bog na nas.
Pa nam bo kratek čas.

Kratka je ta pesmica, pa je lepa, kaj ne.

Kako je bilo na graduaciji v nedeljo 10 junija, bom morda že še povedala kedaj prihodnjič, če se med tem časom kedo drugi ne oglasi. — Prav lep pozdrav čitateljem in naročnikom Amerikanskega Slovenca.

J.B. Naročnica

—o—

K RAZPRAVI

Johnstown, Pa.

Ker je razprava kako ohraniti slovensko govorico in narodno zavest naše tu rojene mladine in ker mnoge zanima ta razprava ter slednjič, ker je čas za razpravo podaljšan, hočem o tem važnem predmetu tudi jaz nekoliko napisati. — Vedite pa, da nisem nikaka autoriteta na tem polju in kar bom tukaj napisal je iz mojih lastnih skušenj, so gola dejstva, goli fakti, brez vsakega olepšavanja, grenki sicer, toda resnični.

Ako hočemo kaj doseči za ohranitev in povzdigo narodne zavesti moramo odkrito govoriti, odkrito delati, odkrito hvaliti kar je dobrega in odkrito grajati, kar je slabega in škodljivega naši narodni zavesti.

Zavedajmo se, da bije enajsta ura in ako hočemo kaj doseči za obrambo slovenskega jezika, moramo z delom hiteti. Čez pet, ali celo čez 10 let, bo prepozno. Denimo vzroke, da tako hitro plovemo našemu narodnemu poginu, kamor spadajo. Priznajmo si našo lastno nemarnost na narodnem polju in potem zavihajmo rokave in resno poprimimo za delo vsi. Vsi, prav vsi pograbimo za delo, kateremu je kaj za ohranitev narodne zavesti pri naši mladini, da se naši tu rojeni mladini vcepi ljubezen do naroda iz katerega je izšla.

Vzemimo za zgled druge narode, na primer Nemce. Tri štiri generacije so že tukaj in še vedno znajo njihovi otroci govoriti nemški jezik. Vedo na primer povedati, kedaj so njihovi pradedi in prababice prišli v to deželo. Zakaj? Zato, ker imajo v svoja srca in kri vcepljeno narodno zavest, so ponosni na narod iz katerega so izšli. To tudi zato, ker dajo svojim otrokom več družabnega življenja, kjer se otroci zberejo par ur v tednu in kjer so obvezni med seboj občevati v narodnem jeziku. — Družabno življenje, — s tem mislim cerkve, šole nedeljske in večerne, klubi, pevska, dramatična in slična društva, kjer mladina občuje med seboj v narodnem, ali če hočete v materinem jeziku. Taka družabna občevanja ohranijo otroku narodno zavest. — Poglejmo brate Hrvate, Srbe, Poljake, Čehe in druge. Mar niso oni vse bolj ponosni na svoj narod kakor pa smo ravno mi Slovenci, ki se tako radi vedno bahamo, da smo na višji kulturni stopinji kakor drugi Slovani?

Precejšnje število naših izseljencev je že s seboj v to deželo prineslo neko mržnjo do slovenksga jezika. Ker je ta in oni znal slučajno par nemških besed, se je proglasil za Nemca in se je potem v javnosti sramoval govoriti slovensko s svojimi rojaki, ki morda niso bili vešči nemščine. Za to gre seveda zasluga stari Avstriji, katere nekateri še sedaj, 15 let po razsulu ne morejo pozabiti, kljub vsem šikanam, katere je moral slovenski rod prestati.

V razpravi se do sedaj zavrača krivda največ na starše. Res je, da so starše prvi in lahko veliko, oziroma največ pripomorejo za ohranitev narodne zavesti. Vendar, ako ne bomo vsi skupno delali, so starši brez moči, kar nas že skušnje uče. To moramo priznati, če hočemo biti pravični. Z lastnega opazovanja vem, da nad 95% otrok slovenskih staršev govori lepo slovenščino, približno tja do 13 leta, potem pa začne njegova slovenščina propadati in zakaj? — Ko prestopi hišni prag, že občuje s sošolci in prijatelji v šoli in igri v angleškem jeziku. Nikjer več ne sliši slovenske govorice, edino še morda pri očetu in materi. Ali je potem čudno, da naša mladina nima potem narodnega ponoša? Dosti jih je, ki niti ne vedo, da so Slovenci. — Čujte torej in strmite. — Največji narodni greh ki nas tira v propast je, ker nikakor nočemo priznati, da smo Slovenci. Trdimo da smo nekaj kar nismo in sploh biti ne moremo. Mar ne trdimo, da smo Kranjci, Grajneri in Granci. Ali moremo potem zameriti naši mladini, da se ponosno ne trka na prsa in prizna, Slovenec sem, Slovenka sem!? V dosti slučajih res niti ne ve da je, ker vse katere pozna nočejo biti Slovenci, pač pa Grajneri. Od Grajnerjev pa ne ve ničesar zgodovina, kakor tudi ne profesorji svetovnega slovesa, ker takega naroda ni.

Samo pojdite po naselbinah in vprašajte Slovence po narod-

(Dalje na 3. strani.)

TARZAN V NOTRANJOSTI ZEMLJE (86) (Metropolitan Newspaper Service) Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Jasonovo razburjenje je prikipelo do vrha. Ne vedoč kaj dela je zgrabil z rokami za ono stvar ki je padala nanj. V prvem razburjenju je mislil da je Horib, ki je odkril njihov načrt da mislijo pobegniti. Zato je z vso silo vlekel. V svoji osuplosti je pa opazil, da je zagrabil za močno moško nogo. Navzlic temu se je odločil, da stvar potegne v jamo, naj bo že kar hoče. Kljub vsej moči, s katero je vlekel stvar doli, je opazil, da ga neznana stvar dviga višje in višje.

Ko so se tla pod Tarzanom udrla in je začutil, da ga je nekaj zgrabilo za nogo in ga vleče doli, si je tudi on z vso silo pomagal kvišku iz neprijetnega položaja, Do pazduh je bil že v jami; tedaj je pograbil za puško, jo položil počez preko jame in se je trdno oprijel. Ko je videl, da puška na obeh konci sloni na trdni zemlji, se je začel počasi dvigati. Sprva nekoliko negotovo, ker se je bal da se kje udere zemlja, potem pa vedno bolj brez skrbi.

Jason je vlekel in vlekel, a ni mogel premagati nasprotnika, ki ga je vlekel vedno višje in višje proti površju. Prepričan je bil, da stvar ki ga vleče gori, ni Horib, ker koža ni bila pokrita z luskinami, ampak gladka kakor človeška. Naenkrat je pa začutil močno brco naravnost v trebuh in to ga je prisililo, da je moral popustiti. Udarec ga je skoro spravil v nezavest in ko je zopet prišel k sebi, ni drugega opazil nad seboj, kakor jasno nebo.

Horib, ki je opazil, kako se je Tarzan čedalje bolj potapljal v zemljo, ni čakal, da bi šel opazovati, kaj je temu vzrok. Pograbil je naglo Jano in jo vlekel stran od tod. Ravno sta oba izginila za drevesom, ko se je Tarzan oprostil iz neprijetnega položaja, toliko da ju je še opazil, ko sta izginila. Zarjul je kakor razdražena zver, ko je videl da mu je ravno ta neprilika zabranila rešitev Jane, zato je z vso močjo brcnil in prizadel Jasonu hude bolečine.

DENARNE POŠILJATVE

v Jugoslavijo, Italijo in vse druge države pošiljamo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu. Denar dobijo prejemniki po pošti direktno na dom brez odbitka. Ker se cene pogosto menjajo, računamo po cenah onega dneva, ko prejmemo denar. -- Včeraj so bile naše cene:

Dinarji:		Za izplačila v dolarjih:	
Za $ 2.70	100 Din	Za $ 5. pošljite	$ 5.75
Za $ 5.00	200 Din	Za $10. pošljite	$10.85
Za $10.00	400 Din	Za $15. pošljite	$16.00
Za $12.25	500 Din	Za $25. pošljite	$26.00
Za $24.00	1000 Din	Za $40. pošljite	$41.25

Vsa pisma in pošiljatve naslovite na:

John Jerich

(V pisarni Amerikanskega Slovenca)

1849 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR

17 **Nedelja,** — Adolf, škof.
18 **Ponedeljek** — Marko in Marcel.
19 **Torek** — Gervazij, Protazij.
20 **Sreda** — Silverij, p.
21 **Četrtek** — Alojzij, spoz.
22 **Petek** — Ahacij, muč.
23 **Sobota** — Edeltrud.

—o—

Rev. J. C. Smoley:

ČETRTA NEDELJA PO BINKOŠTIH

Pred nekakimi štirimi leti—15. junija 1930—je bil v Rimu proglašen za svetnika kapucinski brat Konrad iz Parchama. Nemci so dobili novega svetnika iz njihovega lastnega naroda, njihove lastne dežele.

Na njega, kojega preprosto življenje je opisal kapucinski pater, se dajo obrniti besede ob koncu današnjega evangelija: **In je zapustil vse in šel za njim.**

Mladi Konrad bi bil lahko prevzel krasno, bogato domačijo po svojem očetu v krasni, rodovitni dolini Spodnje Bavarske; lahko bi bil postal ponosen, imovit, čislan kmet — toda on je hrepenel po nekaj višjem. Potrkal je na vrata bližnjega samostana, prosil tam, da bi ga sprejeli kot brata-lajika; bil je pripravljen, da zapusti vse, dom in imetje, vse časti in radosti sveta. Svoj življenjski čolnič je peljal mladi fant v tihi pristan samostanskega življenja. Tam je hotel iti v vsej ponižnosti za svojim Gospodom, hotel mu je z vso požrtvovalnostjo zvesto služiti. Kako srečen ribič! On je napravil največji lov: Mir in srečo učenca sv. Frančiška Asiškega. Več kot štirideset let je opravljal službo vratarja v samostanu. Več kot dvestokrat na dan je moral odpreti vrata, služiti prihajajočim trpečim, prosečim ljudem.

Pot k največji časti na tem svetu, pot k časti oltarja, je vedla njega v zvestobi v malem. Trpeti, biti potrpežljiv, biti prijazen proti vsakemu, ki je potrkal na vrata ali potegnil za samostanski zvonec: To je bila njegova tiha pot k svetosti.

Vse je zapustil, kar sicer vabi človeka na svetu. Zato je skromni brat Konrad, učenec Gospodov, našel, kar da duši pravo bogastvo, kar ji da pravo srečo: našel je notranji mir, večno popolnost.

Neka pobožna umetnica slika svetnika kot prijatelja križa. Njegovo geslo je bilo: "Križ je moja knjiga. Pogled na križ me uči, kako se moram pri vsaki priložnosti obnašati." To je bil tudi bogat ribji lov, ko je ponižni brat prišel do tega spoznanja. S to modrostjo je bil močan v vsakem trpljenju. In kakor sv. Pavel v današnjem listu, tako je tudi on lahko rekel: "Vem, da trpljenje tega časa ni primerjati z bodočo slavo, ki se bo javila na nas." Kako kmalu, ko je odšel on iz tega sveta, odšel iz svoje dolžnosti in svojega opravila v milosti polno božjo slavo, se je to na njem objavilo!

Tako je bilo ponižno življenje tega svetnika neprestana služba v vršitvi ljubezni do bližnjega. Umetnika sta življenje tega svetnika najbolj razumela, ko ga nam predstavljata, kako daje raztrganemu ubožcu z eno roko košček kruha, z drugo mu pa vliva iz vrča vodo v kozarec.

Neštevilnim ubožcem je dal ljubeznivi brat kruha; dal ga je, kakor bi šlo to iz njegovega lastnega, rad in z veseljem. Duhovni kruh dobrotljive ljubeznivosti tega Frančiškovega učenca je napravil, da je telesni kruh toliko bolj teknil. V prejšnjih boljših časih smel jim je tudi dati kozarec piva; sedaj zavživajo mnogi okrepčujočo pijačo: tolažbo, veselje, vspodbudo, da gredo tudi oni za Gospodom po njegovem zgledu.

Kako majhna je prava, resnična hoja za Kristusom v očeh tega sveta! Skrita in pozabljena . . . In kako velika je pred Bogom! Vedno in vedno se ponavlja sveti zakon v božjem vladanju sveta: Malo, slabotno je izvolil, da postane veliko in slavno. Ker je Bogu vdan in zvest kmečki sin zapustil vse, vse radi Jezusa, je mnogo zadobil, veliko našel.

Ni li to preprosto življenje samostanskega brata zgodba o obilnem ribjem lovu, o obilni milosti božji, o pravi hoji za Kristusom?

Nam ni treba vsega zapustiti. Vsak naj gre in hodi po svoji poti. Toda to moramo pustiti, kar je zoper Kristusa. Kjerkoli stojimo v svojem življenju, vedno bodimo učenci Gospodovi!

RAZNE NOVICE IZ NEODREŠENE DOMOVINE

Incident na meji

Žiri, 17. maja. — Dne 11. t. m. je neka fašistična patrulja, sestoječa iz treh mož, ustavila v bližini državne meje Petra Bevka, posestnika iz Laniš, občina Cerkno, okraj Gorica, ko je šel s svojo ženo Ivanko od nekega soseda proti svojemu domu. Medtem ko se je Bevk na poziv ustavil, se je njegova žena zbala, da je ne bi fašisti šikanirali, in je pričela bežati. Tedaj sta jo dva fašista ponovno pozvala, naj obstane, in pričela nato za njo streljati. Oddala sta nanjo šest strelov, od katerih se je žena nevarno zadeta zgrudila brez zavesti. Pripeljali so jo hudo ranjeno v bolnišnico v Idriji, kjer je 13. t. m. umrla za poškodbami. Pri obdukciji se je ugotovilo, da je bila žena noseča in da bi imela poroditi dvojčke.

Med tamošnjim prebivalstvom se govori,da so bili fašisti tedaj močno pijani in da so dejanje zagrešili pod vplivom alkohola. Toda nihče se ne upa javno o tem dogodku razpravljati še manj kritizirati postopanje miličnikov.

—o—

Vojne naprave

Tudi v Čičariji vrtajo v zemljo, delajo rove in podzemljske kaverne da bodo pripravljeni za slučaj vojne. Tako so na Žbevnici v glavnem že dokončali velik rov. Za to vojaško napravo so uporabili tamošnjo podzemeljsko jamo, katere vhod gleda proti Trsteniku in je kakih 500 metrov oddaljen od ceste, ki veže Obrov z Buzetom. Ta jama je prodirala globoko v notranjost brega. Razširili so jo in zvrtali še dalje tako, da je nastal pravi tunel, ki gre od jugovzhodne do severne strani brega in po katerem bodo lahko vozili z vozovi. Novi izhod so naredili tako, da se odpira severno od Dan in to tik gozda Presike tako, da s te strani ni mogoče videti vhoda v pred. Tunel je ves betoniran in ima v notranjosti, še stranske rove, v katere so baje že spravili mnogo vojnega materiala. Civilistom, posebno pa domačinom je strogo prepovedano približati se temu objektu. Na obeh straneh so postavili stražnice in vojaki marljivo stražijo. Ves breg je obenem podminiran, da ga v slučaju nevarnosti morejo pognati v zrak.

—o—

Radi pomanjkanja

V Ustju na Vipavskem je pred kratkim izvršil samoumor brezposelni kmet Karel Valič. Vrgel se je v vodnjak. Ko je prišla na mesto preiskovalna komisija in vprašala ljudi, zakaj si je Valič vzel življenje so ti povedali, da je bil že dve leti brez dela. V zadnjem času je dejansko trpel lakoto. Tedaj je orožniški poročnik, ki je bil v komisiji, jezno zavrnil kmete: "V Italiji ni lakote. Saj imamo vendar zimsko preskrbo!" Na to so mu kmetje obrazložili, da je bil Karel Valič večkrat v Gorici in da je tam prosil pri uredu zimske preskrbe za podporo a so mu jo odklonili.

—o—

Fašistična velikodušnost

V Mirnu obstoja organizacija "Opera Nazionale Fascista," ki je razglasila, da bo skrbela za brezposelne. In res je začela deliti delavcem ki so brez zaslužka, brezplačna kosila. Toliki fašistični človekoljubnosti so se mnogi čudili, dokler niso izvedeli, kako je z njo. S človekoljubnostjo paradira in si dela reklamo fašistična organizacija stroške pa nosi neki slovenski trgovec, pri katerem je "Opera Nazionale" naročila jestvine, ki jih sedaj noče plačati.

—o—

Semenišče na Reki

V škofijskem semenišču na Reki (semenario vescovile), ki je podrejeno reškemu škofu Santinu, se slovenski gojenci ne počutijo dobro. Pod škofijskim upraviteljem msgr. Mecchio so bolje ravnali z njimi. Svojim dušnim pastirjem so za velikonočne praznike pisali v italijanskem jeziku, kar je te sevda neprijetno osupnilo.

—o—

Reški bogoslovci v Benetkah

Več bogoslovcev iz reške škofije študira v Benetkah, torej ne v goriški bogoslovnici, kjer se vzgajajo bogoslovci iz goriške, tržaško-koperske in poreške škofije.

—o—

Smrtna kosa

Dne 7. maja so pokopali v Padričah pri Trstu g. Franca Grgiča. Pokojnik je bil kmet, ki je zelo ljubil svojo domačo grudo. V svojih mladih letih se je posvetil naši pesmi in se v glasbi tako izuril, da je sam vodil vaški pevski zbor "Slovan" in po vojni tamburaški odsek istega društva. Deloval je z vnemo v društvu vse dotlej, dokler niso oblasti ukinila delovanje društva.

—o—

TO IN ONO IZ DOMOVINE

Iz šale krvava resnica

Na leto dni zapora je bil v Mariboru obsojen 23-letni delavec Janez Kranjc, katerega sta za šalo napadla Lorberjev hlapec Friderik Ratmon v Žičah in njegov tovariš Koletnik. Da bi ju ne spoznal, sta potegnila klobuke globoko na oči in zavihala ovratnike. Komaj je Ratmon prijel Kranjca od zadaj, je že odskočil s smrtno rano, katero mu je zadal Kranjc, misleč da je pravi napad.

—o—

Smrtna kosa

V Ptuju je umrla Otilija Marinčič, zasebnica stara 52-let. — Na Bregu pri Ptuju je umrl Emerik Weigl, železniški strojnik v pokoju star 76 let. — V Nevljah pri Kamniku je umrl Matija Končnik, tovarniški delavec star 38 let.

—o—

Nezgoda

Na Pobrežju pri Mariboru se je zastrupil z ocetno kislino 39-letni delavec Ivan Hanželič. Našli so ga nezavestnega in ga spravili v bolnico.

—o—

Nevaden primer

Mesec dni je živel neki Franc Madjar z razbito lobanjo in slednjič podlegel poškodbam. Silen udarec mu je prizadejal 27-letni Franc Mencinger v Večeslavcih, ko je hotel Madjar miriti neki pretep. Madjar ni vedel, da ima počeno lobanjo, šele zdravniki so to ugotovili po njegovi smrti in zato je bil Mencinger pred mariborskim sodiščem obsojen na 6 let robije in petletno izgubo častnih pravic.

—o—

Zaradi moke

V Batovljevcih pri Bosanskem Brodu je prišel Imro Moičević k svojemu očetu Stjepanu in ga prosil za par kilogramov moke, ker je sam s svojo družino stradal. Prišlo je med njima do prepira, ker je oče očital sinu, da preveč troši za svojo družino. Prepir se je stopnjeval in stari Stjepan je prijel za nož in ga porinil svojemu sinu v prsa, da je ta na mestu izdihnil.

—o—

Na plotu obvisel

Pri skakanju čez plot je obvisel na žici v Mostah posestnikov sin 5-letni Dragotin Gutnik. Radi nevarnih poškodb je moral v ljubljansko bolnico.

—o—

Prve črešnje

Na nekem vrtu v Mariboru so že prve dni maja dozorele črešnje. To je prvi slučaj, da so Mariborčani pridelali tako zgodnje črešnje.

—o—

Nesreč

Kovač Maks Kožmak z Vrhova pri Radečah je v prepiru sunil brezposelnega mesarskega pomočnika Alojzija Kranjca tako močno, da si je ta pri padcu zlomil levo ključnico.

—o—

Ljubljana raste

Lansko leto se je v Ljubljani zgradilo 61 novih hiš z 247 stanovanji. (Leta 1932 pa 85 hiš.) Od teh hiš je bilo 13 pritličnih, 4 visokopritlične, 34 enonadstropnih, 3 trinadstropne, 2 štirinadstropne, 2 petnadstropni in 3 šestnadstropne.

—o—

S krampi

V ptujsko bolnico sta bila nedavno pripeljana 24letni Al. Zamuda in 21letni Simon Bezjak, ki sta bila napadena od neznancev, kateri so ju tako premlatili s krampi, da sta obležala na cesti.

—o—

200 milijonov za zdravila

Po podatkih belgrajskega statističnega urada izda Jugoslavija na leto 200 milijonov dinarjev za razna zdravila. Od tega gre 55 milijonov Din v inozemstvo. Pred dvema letoma je šlo v inozemstvo za zdravila do 100 milijonov, sedaj je že precej domačih tovaren, ki izdelujejo zdravila doma. — Deset odstotkov vseh izdatkov se porabi samo za zdravila proti prehladu. — Še več kakor za zdravila pa porabi Jugoslavija za kozmetična sredstva.

—o—

Ni se mu posrečilo

Na Pobrežju v Mariboru si je z britvijo prerezal vrat 51-letni delavec državnih železnic Ivan J. Moža, ki ga že dalje časa mori tuberkuloza in je hotel sam napraviti konec trpljenju. Našli so ga in spravili v bolnico, kjer so ga obvezali.

—o—

Gorelo je

Na Vinjem vrhu pri Št. Jerneju na Dolenjskem je zgorela hiša posestnika Črtaliča. Prebivalci so si sredi noči komaj oteli golo življenje. Kakor sumijo, je najbrže zažgala zlobna roka.

—o—

Vojnik

V Vojniku pri Celju je bilo pred kratkim birmovanje. Ob tej priliki je bilo birmanih 703 birmancev, izmed katerih je bilo okoli 500 iz vojniške fare.

—o—

Nesreča s smodnikom

V Stranicah pri Celju so se otroci igrali s smodnikom. Ko so smodnik vžgali, je puhnil smodnik 15letnemu posestnikovemu sinu Viktorju Podpečanu iz Stranic v obraz, da je fant dobil zelo nevarne opekline zlasti na očeh.

—o—

Nezgoda

Ko je 60letna vdova Helena Ravtar iz Globokega pri Jurkloštru nesla poln koš živinske krme, je na poti nesrečno padla in si zlomila nogo.

—o—

Promocija

Za doktorja vsega zdravilstva je bil v Inomostu na Tirolskem promoviran Robert Kukovec, predsednik mariborske ljudske univerze, star komaj 23 let.

JAPONSKI PRINC OGLEDUJE ANGLEŠKO OROŽJE

Princ Kaja z Japonske (na levi), ko je nedavno obiskal Anglijo in si je ob tej priliki tudi ogledal angleške topove.

ANGLEŠKI KRALJEVI PAR

Kralj Jurij in kraljica Marija iz Anglije, ki sta prispela v mesto Olympia, da sta prisostvovala letni kraljevi turneji.

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani)

nosti. Stavim tri pečene krompirje, da ne boste dobili med sto družinami dve slovenski. Najmanj 98 jih bo "Krancev." Kadar pride kak in vpraša po Slovencih, se mi zdi čudež božji in bi skoro ne mogel dati odgovora od samega presenečenja.

Ako torej hočemo ohraniti tu rojeni mladini narodno svetinjo slovenskega jezika, potem izbrišimo ta grdi madež z besednjaka našega lastnega jezika pri tej priči in postanimo za naprej pravi Slovenci, ne samo kadar pišemo v časopis, ampak povsod in vselej, tudi kadar občujemo s tujcem, sosedom, rojakom, Amerikancem, mož z ženo, žena z možem, starši z otroki. Potem smemo upati na ohranitev slov. jezika. Potem nam bo šele lahko pomagalo slovensko časopisje in nam bo pomagala naša slovenska duhovščina. — Veliko lepše se mi zdi od tu rojenega slovenskega fanta ali dekleta, ako reče, je prinesel premoga, krompirja, itd., kakor pa od priseljenca — sem bil v "kranski" cerkvi, "kranski" hali, berem "kranske cajtenge," ali je gospod po "kransko" pridigoval, itd.

Dokler niso prišli k nam slovenski oo. frančiškani, širša ameriška javnost sploh ni vedela, da sploh živi slovenski narod med njimi. Imeli smo seveda takozvane naprednjake, in svobodomislece, niso pa še toliko napredovali da bi vedeli, oziroma niso imeli poguma. Zato je seveda treba tudi narodne zavesti in javno povedati da smo SLOVENCI!

Za prireditev v slovenskem domu beremo navadno oglase približno te le vsebine; Saturday 8:30 o'clock dance (so and so) in Grainer Hall Street (so and so.) Ali je potem kaj čudnega, ako te smatra Amerikanec kakor da nisi Kavkazijan, ampak nekaj čisto tujega pl - mena? (Dalje prih.)

V NAJEM

se odda gostilna s sobami. Lepi prostori in pripraven kraj. — Vprašajte na **2242 Blue Island Ave., Chicago, Ill.**

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

"Dnevi v Bogu"

je ime zelo primerni molitveni knjižici žepne oblike. — Ta knjižica ima za vsak dan v letu primerno kratko molitev, s katero se Bogu vdane duše priporočajo Milosti Božji vsaki dan. — Eno minuto, dve, vzame, da prečitaš kratko dnevno priporočilno molitev. — To je knjižica za stare in mlade in vsak jo je vesel, ki jo dobi v roke. — Nabavite si jo tudi vi čimpreje, ker veseli jo bote tudi vi. Knjižica stane lepo vezana v platno:

Zlata obreza, lepo vezana $1.25
Rudeča ali plava obreza 85c

Naročilom priložite potrebni znesek in pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. 22nd STREET CHICAGO, ILL.

'Presv. Srce Jezusovo'

je ime knjižici, ki smo jo pravkar prejeli v zalogo. — Knjižica je posvečena Presv. Srcu Jezusovemu, katero se časti in moli tekom meseca junija. Za vsak dan v juniju je posebno berilo, kakor na pr. v Šmarnicah na čast Mariji Kraljici Majnika. V stari domovini se zelo razširja češčenje Presv. Srca Jezusovega v mesecu juniju in imajo tekom junija pobožnosti na čast Presv. Srcu prav tako, kakor tekom majnika na čast Mariji. — Knjižico je spisal preč. g. Martin Jurhar, mestni župnik v Brežicah in je zelo priporočljiva za vsakega častilca Presv Srca Jezusovega. Knjigo, ki je lepo tiskana in lepo vezana, vsakemu toplo priporočamo. Stane s poštnino vred **65c,** kar je poslati na:

KNJIGARNA
AMER. SLOVENEC
1849 W. Cermak Rd.,
Chicago, Ill.

ZAMETENE STOPINJE

Spisal HENRY BORDEAUX *Prevela* KRISTA HAFNER

Čeprav je govoril hladno, se je vendar zavedela ob njegovem glasu in pričela vsa zasopla v kratkih stavkih. Bila je izmed tistih žensk, ki prično s čebljanjem o dnevnih stvareh in ki jih njihovo šemljenje slabo pripravlja na stik z življenjem.

"Da, morala sem. Kakor Vas so tudi mene obvestili o nesreči. Tisti žalostni večer ste me videli v vlaku. V Martignyju sem zvedela vse. Kljub žalosti sem se morala brigati za podrobnosti njegovega prevoza. In takoj potem sem se vrnila v Pariz. Nikogar nisem mogla spraševati. O stvari vem le toliko, kolikor mi je povedal duhovnik. Vi ste imeli več časa, ker Vam je smrt prizanesla. Vedela sem, da greste pomagat gospe Romenay, da ste se spravili z njo. Morda mi lahko kaj poveste. Ob takih udarcih bi človek rad vse vedel. Zato mi odpustite ta korak!"

Kako, po kom je bila zvedela za njuno spravo? Morda pa je samo domnevala, ker je on potoval na Veliki Sveti Bernard?

Pokimal ji je, da spoštuje njen tako naraven korak — čeprav se mu je v resnici zelo čudil—. nato pa je iskal, kako bi ji ugodil. In čudil se je, ko je glasno izgovoril ime Andreja Noransa brez sovraštva, brez jeze, kakor bi šlo za neznanca, čigar žalostni konec nam vzbuja sočutje. Toda iz njegove povesti je bilo slišati, kakor bi bil Andrej Norans sam na gori Velanu. O Terezi ni govoril. Nihče ni več smel omenjati Tereze, ki se je vrnila k domačemu ognjišču.

Gospa Norans ga ni prekinila. Pogovor je kmalu zastal. Ker pa še ni hotela oditi, ji je dal številko Petit Valsaina, iz katere je on dobil prve podatke. Medtem ko je brala, jo je opazoval in se čudil, kako je bila mirna. Niti enega trepetljaja ni ujel na mirnem obrazu, niti enega znamenja notranjega genotja. Vrnila mu je list z besedami, ki so se nanašale na samomor, s katerimi je zaključil članek:

"Ne, ne, nista se hotela sama umoriti! Kakšen nezmisel!"

Krvaveča usta so zaničljivo zavrgla to čudaško domnevo. Kdor je vse podredil strasti, ne misli na smrt. Toda če je en zaljubljenec obsojen in bi moral drugi sam živeti? . . .

Mark ni odgovoril. Neskončne razdalje so ga ločile od te ženske, ki se ji je nesreča na gori Velanu zdela tako podobna enakim iz dnevnih novic v časopisih. Toda čemu je prišla?

"Je to vse?" je še enkrat vprašala.

Rad bi jo bil odpravil in se znebil njene navzočnosti, ki ga je mučila. Toda spomnil se je pričevanja očeta Sonnierja in v vesti je začutil, da ne sme molčati. Z zapovedovalnim glasom, ki ni trpel ugovora, je na kratko pripovedoval o trpljenju Andreja Noransa v onih treh dneh mrtvaškega boja. V želji, da bi trpinčil samega sebe in se žrtvoval, je govoril celo o pogumu ponesrečenca, o odpovedi, ko mu je ona ponudila, da mu skrajša grozno trpljenje. Ta želja, kakršna je mučila Marka ob tem pripovedovanju, se polasti ljudi, ki so preveč trpeli in o katerih še ni mogoče vedeti, ali bodo v preizkušnji opešali ali pa bodo izšli iz nje močnejši kot so bili prej. Brez pomišljanja je izkazal čast možu, ki je nehal biti njegov sovražnik.

"Nazadnje," je pripovedoval, "je poklical tudi svojega sina."

Gospa Norans ga je poslušala z zanimanjem, ki ga ni skrivala. Zdelo se je, da je njegove besede niso toliko žalostile, kolikor jo je genilo, ker ga je slišala tako govoriti. Ko pa je omenil sina, se je obrnila.

"Omenjate mi tega očeta Sonnierja," se je ojunačila in prešla v napad. "Toda on je mogel zvedeti te zaupnosti le od gospe Romenaye-ve."

Mark jo je hotel ustaviti. Ona pa je že nadaljevala in že drugič vrgla v razgovor ime svoje nasprotnice:

"Gospa Romenay Vam ni ničesar pripovedovala o njem, Vam o njem?"

Premagal je jezo in preprosto je odgovoril:

"Nikoli nisva govorila o tem, kar je bilo. Nikoli ne bova govorila."

Vstal je, da bi ji dal razumeti, da tega pogovora ne moreta nadaljevati. Toda takoj je dobil odgovor, ki mu je meril v srce:

"O čem pa se razgovarjata, kadar sta sama?"

Stresel se je, kakor bi odbijal udarce. Sam v sebi je ponavljal resnično, sikajoče vprašanje: 'O čem pa se razgovarjata, kadar sta sama?' Saj je prav zato, ker nista mogla o ničemer drugem govoriti, pustil ženo v Caux in se odločil, da se ne preseli k njej. Iz svojega novega zakonskega življenja je izgnal ta kruti in nizkotni razgovor, ta vprašanja, ki bi jo poniževala, ki bi umazala odpuščenje in preklicala spravo, ker bi mu primešal nizkotno radovednost in mučeniško zaupljivost; toda to novo družinsko življenje je bilo zdaj nemogoče. Na vse to ga je opozoril en sam stavek gospe Noransove.

Ona je gledala, kako je krvavela rana, ki jo je bila vsekala. In da bi jo razširila, je dostavila:

"Je Tereza tu?"

Kako predrzno se je poslužila imena, ki jo je moral vendar peči na ustnicah!

"Ne, ni je tu," je rekel Mark.

"Nu, vidite!"

Ko je prišla v ulico Franqueville, ni še ničesar vedela o tem, kar se je bilo zgodilo; na slepo je ugibala in iz dveh odgovorov je zvedela vse. Toda kaj jo je brigalo zakonsko življenje Romenayevih? Ji li grenki spomin na moža — ki se v smrti ni spominjal nje, ampak je klical sina — ni zadoščal, da izpolni samoto njenih dni? Ob njej se je zgrnila grenka bridkost; tista, ki se rodi iz vsega, česar ni moči popraviti. In namesto, da bi se ji vdala, je iskala osvete. Njena notranja zbeganost je bila podobna uporu.

Mark, ki ga je ta naskok pretresel, se je zbral in jo prodiral z očmi, kakor bi hotel razbrati temni cilj, ki ga je zasledovala. In nehote se mu je pogled z ugodjem ustavil na visoki in polni postavi, ki je bila v črni obleki videti vitkejša, na marmornatem obrazu s krvavimi ustnicami, na nevarnih ustih.

Hipoma je povedala naravnost tako nenadoma, da je bil vsak ugovor nemogoč.

"Da, mislili ste, da odpuščate, in vendar niste mogli poklicati Tereze nazaj. Prav tako kojaz tudi Vi niste mogli pozabiti žalitve, pohujšanja, smešenja. Kdo more pozabiti take stvari, takšno usodno nesrečo, ki naju je javno zadela, o kateri je vse govorilo, o kateri še vse govori. Vas, da, Vas in mene so povsod opravljali, zavidali, iskali podrobnosti in onadva sta naju izpostavila zasmehu. Da, da, zaman se premagujem, zaman se radi smrti silim k usmiljenju; vedno čutim, da ju zaničujem. In Vi? Ne čutite tudi Vi tako?"

Ravnala je z njim kakor s tovarišem. Tudi v njem je iskala svojo ranjeno ničemurnost, skrb za javno mnenje in malenkostno čustvovanje. Pred sedmimi meseci, ko se je hotela osvetiti, je nagonsko pritekla k njemu, ker je pričakovala, da jo bo on osvetil. Se je li pripravila na ta prizor? Razna znamenja so potrjevala to domnevo. Ni li pred poroko iskala Marka in se skušala navezati nanj? In pozneje v Zermattu?

(Dalje prih.)

—o—

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

O TEM IN ONEM

KULTURNO DELO BENEDIKTINCEV NA KOREJI

Apostolski vikar iz misijonskega okrožja Wonsan na Koreji škof Bonifacij Sauer je bil na svoji poti v domovino sprejet v glavnem mestu Koreje Seoul od japonskega generalnega guvernerja in v Toklju od samega min. predsednika. Oba visoka dostojanstvenika sta pokazala mnogo razumevanja in naklonjenosti za samostan Tokwon, ki je glavna naselbina benediktincev otilijancev. Glavni razlog, da japonska vlada tudi sicer posveča mnogo pozornosti delu benediktincev, je v tem, ker igra ta samostan važno vlogo v kulturnem življenju Korenje. Japonska vlada si prizadeva, da bi Korejce čimbolj privladila na sistematično delo: tako mora vsaka ljudska šola izobraziti svoje učence v poljedelstvu, v obrti ali trgovini, in sicer ne samo teoretično, temveč tudi praktično. V samostanu Tokwon, kjer delajo po starem benektinskem pravilu: ora et labora, vidijo Korejci najboljši zgled urejenega dela. V delavnicah, na polju itd. živahno delajo samostanci od zgodnjega jutra do poznega večera. To seveda globoko vpliva na Korejce, o katerih je znano, da telesno delo malo cenijo, tembolj vpliva nanje nenavadno dejstvo, da se Evropci posvečajo telesnemu delu.

—o—

PO 27 LETIH SPREGLEDAL

27 let je Herbert Watson hodil skozi življenje, ne da bi ga videl. Kot dvaletni otrok je izgubil zaradi ošpic vid, vzgojili so ga v šoli za slepce in tu si je inteligentni mladi mož pridobil toliko znanja o stvareh in toliko spretnosti, da je razumel vse dogodke in stvari, o katerih so mu pripovedovali. Toda živel je kakor v neprestani gosti megli, od okoliškega sveta je bil fizično odrezan. Če je pritisnil časnik na obraz, je skozi povečevalno steklo pač lahko videl zabrisane črke, a to je bilo tudi vse. Vedel je, da človek lahko vidi in je bil vse življenje v bližini luči, ki je pa ni mogel spoznati.

V svojem 29. letu je končno učakal rešitev. Vodja londonske očesne bolnišnice, dr. Tudor Thomas, mu je z drzno operacijo vrnil vid. Staremu slepcu, kateremu ni bilo nobene pomoči, je izrezal na njegovo lastno željo roženico okoli zenice in jo presadil Watsonu na mesto njegove okrnele roženice. Stari mož je bil vesel, da je mogel pomagati sotrpinu, a se mu ni dal spoznati.

"Sem še preveč razburjen in presrečen, da bi mogel verjeti v ta čudež," pripoveduje obiskovalcem, ki ga prihajajo občudovat. "Vse se mi vidi prelepo, da bi moglo biti resnično. Šele sedaj vidim, kaj mi je usoda doslej odtegovala . . . Bil sem tudi že v kinu in . . ." Solze mu zalijejo oči, ki so še pred nedavnim gledale samo temo.

Watson pa ni edini srečni pacient londonske očesne bolnišnice. Po prvi uspeli operaciji imajo tam že druge podobne primere pod rokami. A že prej so tam ozdravili že mnoge z drugimi pokvarami in boleznimi oči. Dosti več pa je bilo seveda takšnih, ki so odšli iz te hiše razočarani, ponovno v življenje večne teme. Neštevilni so primeri, ko je tudi umetnost najspretnejšega zdravnika in kirurga zaman.

Watsonov primer pa je senzacija, o kateri pišejo po vsem svetu. Celo telesni zdravnik angleškega kralja in mnogi tuji specialisti so prišli k srečnemu mlademu možu, da si ogledajo njegov primer iz bližine.

—o—

DRUŽINSKI SOVJET

Neki urednik "Kolektivne resnice," ki izhaja v Moskvi, je potoval po orelski provinci in je pri tej priliki naletel na družino, ki je po njegovem mnenju vzor družine in ki jo zategadelj postavlja za zgled vsem svojim bralcem. Povabili so ga najprej na obed, po obedu pa je prisostvoval seji družinskega sovjeta. Člani družinskega sovjeta so oče, mati, sinovi in hčerke. Tudi mali Griša, 7 let star, je prisedel k mizi, ko se je začela seja sovjeta. Ta družinski sovjet je v teku seje obravnaval več vprašanj in slednjič sprejel z vsemi glasovi štiri sklepe: 1. da se mora takoj pobeliti zid, 2. da se morajo ovenčati podobe Ljenina, Stalina in Varošilova, 3. da se mora pomesti pod v hiši dvakrat na teden in 4. da se je treba naročiti na "kolektivno resnico." Članek v tej reviji je ozaljšan z lepo fotografijo tega vzornega sovjeta, ki sedi okrog mize v strašno umazani sobi, ki jo je sklenil pobeliti. Člankar ne pristavlja, če poleg majhnega Griše spada k družinskemu sovjetu tudi mali mucek, ki dremlje pod mizo. Ta družina, ki tako vzorno izvaja komunistične ideje, res zasluži ime, da je prava celica, da še več je kot celica. Ubogi Rodijon Evsejevič! Kako srečen je poleg njega ogljar, ki je gospodar v svoji hiši!

—o—

OSTRINA BRITVE

Doslej nismo imeli nobenega uporabnega merila za ostrino rezil in nobenega postopka za določanje oblike rezilnih robov. Po občutku smo govorili o "ostrih" in "neostrih" britvah.

Sedaj je uporaben postopek za to izdelal dr. Schmerwitz, in sicer temelji ta postopek na dejstvu, da se na rezilo položena vodoravna teža ob vrtenju rezila tem manj vrti, čim ostrejše je rezilo. Ostrini so postavljene naravno neke meje, kajti radij rezilnega roba ne more biti manjši od atomskega radija, ki znaša približno desetmilijontinko milimetra. Radij najostrejše rezine, ki jo je izmeril Schmerwitz, je znašal še vedno 500 premerov železovega atoma. Neobrabljene britve imajo radije med tisočinko in desettisočinko milimetra, obrabljeni robovi so imeli prilično petkrat večje vrednosti. Merjenje je tako natančno, da lahko ugotovi obrabo za samo širino enega atoma.

Na podlagi svojih raziskovanj je raziskovalec nadalje ugotovil, da pri britju ne gre za kakšno "žaganje", temveč za rezanje dlak. Rezilo brije tem bolje, čim bolj ostro je, zato, ker zadostuje tako najmanjša uporaba sile,da se dlaka pokosi. Če rezilo ni posebno ostro, se mu dlaka preveč upira in je ne prereže, temveč jo upogne. Prerezalo bi jo le tedaj, če bi pridržali dlako s prsti — a to bi britje seveda podaljšalo do obupa in bi ne bilo brez bolečin.

—o—

KATOLIČANI V ŠTEVILKAH

Rimski osrednji odbor za proslavo Svetega leta je objavil naslednje podatke o številu katolikov na svetu v razmerju do drugih veroizpovedi:

Evropa šteje 202 milijonov katolikov ali 43% vsega prebivalstva. Število ostalih kristjanov (pravoslavnih, protestantov in različnih verskih ločin) znaša 234 milj. (50 odst. vsega prebivalstva.) Število brezvercev in poganov (v severnih predelih ob tečajnem krogu) znaša 31 milj ali 7 odst.

Severna Amerika s Kanado ima 42 in pol milj. katolikov (33 odst.), do 85 milj. ostalih kristjanov in 21 milj. poganov.

Južna Amerika ima 73 milj. (97 odst.) katolikov, 9 milj. ostalih kristjanov (7 odst.) in poldrugi milijon malikovalcev, buddhistov in sl.

Afrika ima 5 milj. 380 tisoč katolikov (4 odst.), do 9 milj. ostalih kristjanov (7 odst.) in 125 milj. malikovalcev.

Azija ima 17 milj. katolikov (2 odst.), 9 in pol milj. drugih kristjanov in 970 milj. buddhihstov i. dr.

Avstralija je še vedno premalo raziskana v notranjosti in iz nje ni točnih podatkov.

Tako je razvidno, da je Južna Amerika najbolj katoliški del sveta. Evropa je na drugem mestu. Največ misijonskega dela zahteva Azija in Afrika.

—o—

"Vsak naj spozna, da brez agitacije za katoliški list smo vsi zakopani v tihi, sramotni grob in naš mili narod ne bi dobival prepotrebnega bodrila."

—Rev. P. Cyril Zupan.

Novi zemljevid Jugoslavije

razdeljen v banovine, nove politične pokrajine Jugoslavije, je izšel in smo ravnokar prejeli novo pošiljatev in ga imamo zopet v zalogi. Vsem onim, ki so zadnje čase istega naročili, ga bodo te dni prejeli po pošti.

—Novi zemljevid je interesanten zlasti za one, ki ne poznajo nove razdelitve Jugoslavije v banovine. Ta v barve tiskan zemljevid pokaže vse to. Kdor ga želi, si ga naj naroči. STANE S POŠTNINO 30c, in se naroča od

Knjigarna Amer. Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Ill.

Prireditve

pikniki, veselice, igre, itd. ne prinesejo dobička, če ni povoljne

UDELEŽBE

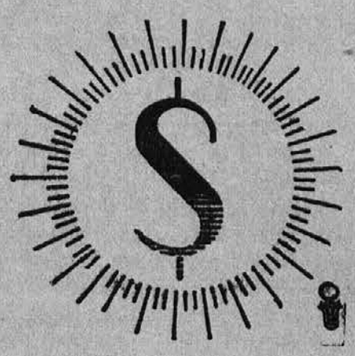

Da je udeležba povoljna je treba oglašati!

Za večjo udeležbo oglašujte v listu

'Amerikanski Slovenec'

Velika jubilejna KAMPANJA

prve in najstarejše slovenske podporne organizacije v Ameriki

K. S. K. JEDNOTE

Povodom 40letnice K. S. K. Jednote se vrši velika **JUBILEJNA KAMPANJA,** trajoča **od 1. marca do 31. julija 1934;** torej pet mesecev.

Namen te kampanje je pridobiti vse katol. Slovence in Slovenke v Ameriki pod Jednotino okrilje, da bi K.S.K. Jednota štela koncem svojega jubilejnega leta 40,000 članstva.

NAGRADE:

V tej kampanji je zdravniški pregled za odrasle in otroke PROST.

Za nove člane, ki se zavarujejo za $250.00 se plača 50c nagrade; za $500.00 — $1. nagrade; za $1000.00 — $2. nagrade; za $1500.00 — $3. nagrade in za $2000.00 — $4. nagrade. Za otroke 50c nagrade.

Za člane, ki prestopijo iz mladinskega oddelka v odraslega se plača določeno nagrado le tedaj, če se kandidat zavaruje za več kot $500.00.

Katoliški Slovenci in Slovenke! K.S.K. Jednota Vas uljudno vabi pod svoje okrilje. Ta Jednota je nad 100% solventna in je tekom svojega 40letnega poslovanja izplačala že nad pet milijonov dolarjev raznih podpor.

Vprašajte za pojasnila glede pristopa kakega tajnika (co) našega krajevnega društva v Vaši naselbini.

V vsako hišo — Sveto pismo!

Sv. pismo je knjiga božja! Ni je knjige, ki bi jo smeli primerjati s Sv. pismom. Pa če že moraš katero knjigo imeti doma in jo prebirati, je to gotovo Sv. pismo.

Letos je 1900 let, kar se je godilo vse to, o čemer nam poročajo sv. evangeliji in Dejanja apostolov. Če kedaj, potem naj si v tem svetem letu vsaka hiša oskrbi Sv. pismo, vsaj evangelije in Dejanja apostolov.

V premnogih slovenskih naselbinah ni slovenske cerkve, ni slovenskega duhovnika in rojaki ne slišijo evangelijev leta in leta v slovenskem jeziku. Ta knjiga, ki se imenuje *"NOVI ZAKON, SV. EVANGELIJI IN DEJANJE APOSTOLOV"* vsebuje 541 strani, primerna žepna oblika. Ta knjiga naj bi prišla v vsako slovensko hišo v Ameriko. Zlasti tam, kjer nimajo slovenskih župnij in slovenskega duhovnika.

STANE S POŠTNINO

$1.00

Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST CERMAK RD. CHICAGO, ILLINOIS